

ACTA
LINGUISTICA
LITHUANICA

XCII

Vilnius 2025

VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. Darius Ivoška (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS PAVADUOTOJAI / DEPUTY EDITORS-IN-CHIEF

Dr. Aurelija Tamulionienė (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

Dr. Pavel Skorupa (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

REDAKCIJOS KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Akad. prof. habil. dr. Grasilda Blažienė (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

Habil. dr. Rita Miliūnaitė (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

Prof. dr. Xaverio Ballester (Francisco Javier Ballester Gómez) (Valencijos universitetas, Ispanija)

Prof. dr. Ineta Dabašinskienė (Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva)

Prof. dr. Pietro Umberto Dini (Pizos universitetas, Italija)

Doc. dr. Olena S. Fomenko (Фоменко Олена Степанівна) (Kijevo Taraso Ševčenkos nacionalinis universitetas, Ukraina)

Dr. habil. prof. UŁ Artur Gałkowski (Lodzės universitetas, Lenkija)

Prof. habil. dr. Jolanta Gelumbeckaitė (Frankfurto prie Maino J. W. Goethe's universitetas, Vokietija)

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D. (Slovakijos mokslų akademijos Ľudovít Štúr lingvistikos institutas, p. r. i., Bratislava, Slovakija)

Prof. (Apl.) dr. habil. Marie-Luise Heckmann (Potsdamo universitetas, Vokietija)

Doc. habil. dr. Tomáš Hoskovec (Prahos lingvistinis būrelis, Čekija)

Prof. dr. Brian D. Joseph (Ohajo universitetas, Jungtinės Amerikos Valstijos)

PH dr. habil. Götz Keydana (Getingeno universitetas, Vokietija)

Dr. Asta Leskauskaitė (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

Prof. dr. Alessandro Parenti (Trento universitetas, Italija)

Prof. dr. Daniel Petit (Paryžiaus Aukštoji pedagoginė mokykla, Prancūzija)

Dr. philol. Sanda Rapa (Latvijos Universiteto Latvii kalbos institutas, Latvija)

Prof. dr. Daiva Sinkevičiūtė-Villanueva Svensson (Vilniaus universitetas, Lietuva)

Prof. dr. habil. Pēteris Vanags (Latvijos universitetas, Stokholmo universitetas, Latvija, Švedija)

REDAKCIJOS SEKRETORĖ / ASSISTANT TO THE EDITOR

Dalia Sviderskienė (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

KOMUNIKACIJOS REDAKTORIUS / COMMUNICATIONS EDITOR

Dr. Pavel Skorupa (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

SUDARĖ / COMPILED BY

Dr. Darius Ivoška (Lietuvių kalbos institutas, Lietuva)

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Bibliographic information for the publication is available in the National Bibliographic Data Bank (NBDB) of the Martynas Mažvydas National Library of Lithuania.

Acta Linguistica Lithuanica yra atvirosios prieigos žurnalas. Jo turinys yra nemokamai pasiekiamas, suteikiama teisė išsaugoti savo kompiuteryje, kopijuoti, platinti, spausdinti, atlikti paiešką ar pateikti nuorodą į viso teksto dokumentus. Žurnalas platinamas pagal „Creative Commons“ priskyrimo–nekomercinio naudojimo viešosios licencijos sąlygas (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Šios sąlygos leidžia neribotai naudoti, platinti ir atgaminti turinį bet kokioje laikmenoje, nurodant autorių ir šaltinį.

Acta Linguistica Lithuanica is an open-access journal. Its content is freely available and may be saved, copied, distributed, printed, searched, and linked to in full-text format. The journal is published under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which allows for non-commercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided that the original author and source are properly credited.

Mokslo žurnalo leidybą rėmė Lietuvių kalbos institutas.

The publication of the scientific journal was made possible with the support of the Institute of the Lithuanian Language.

ISSN 2669-218X (elektroninis / online)

DOI: <https://doi.org/10.35321/all92>

© Autoriai / Authors, 2025

Publikavo / Published by [Lietuvių kalbos institutas](#), Vilnius, 2025

TURINYS / CONTENTS

STRAIPSNIAI / ARTICLES

Harald Bichlmeier

Zur Etymologie von lit. *alėti*, *almuō*, *álmé*, *eĭmés* etc. und deren Zusammenhang mit dem deutschen Ortsnamen *Ulm* und dessen Verwandten

Dėl liet. *alėti*, *almuō*, *álmé*, *eĭmés* ir kitų etimologijos bei jų santykio su vokiečių vietovardžiu *Ulm* ir jo giminaičiais 1–19

Václav Blažek

Old Prussian *poaris*

Senosios prūsų *poaris* 1–8

Kamil Frejlich

The Radziwiłłs and Their Horses: Hipponyms in 17th- and 18th-Century Inventories of the Magnate Family's Herds

Radvilos ir jų žirgai: XVII ir XVIII amžiaus hiponimai magnatų šeimos bandų inventoriuose 1–23

Albrecht Greule

Benennung und Umbenennung von Fließgewässern. Der Fall *Schwappach*. Ein Nachtrag zum *Deutschen Gewässernamenbuch*

Upėvardžių įvardijimas ir pervardijimas. Duomenų apie *Schwappach* papildymas *Vokietijos vandenvardžių žodyne* 1–10

Alexander I. Iliadi

Varia Onomastica: Sarmato-Alanica (*Danapria*, *Bohus*)

Varia Onomastica: Sarmato-Alanica (*Dniepras*, *Bugas*) 1–28

Silvija Papaurėlytė-Klovienė

Motinytė lietuvių kalbos pasaulėvaizdyje (remiantis žodžio *mama* asociacijomis ir žodžių *motiniškas*, *-a*, *motiniškai* junginiais)

Motherhood in the Worldview of the Lithuanian Language (Based on the Associations of the Word *mama* (En. *Mom*) and the Compounds of the Words *motiniškas*, *-a* (En. *Motherly*), *motiniškai* (En. *in a Motherly Way*) 1–18

Vilija Ragaišienė

Kirčio atitraukimas XX a. 6–7 dešimtmečių rytų aukštaičių uteniškių patarmės rankraštiniuose šaltiniuose

Stress Retraction in the Manuscript Sources of the Eastern Aukštaitian Subdialect of Utena from the 1950s and 1960s 1–15

Anželika Smetonienė

M. Petkevičiaus katekizmo (1598) denominatyviniai veiksmažodžiai

Denominal Verbs in the Catechism of M. Petkevičius (1598) 1–15

Inga Strungytė-Liugienė

Surinkimininkų repertuaro recepcija XIX a. antrosios pusės Prūsijos Lietuvos veikaluose

Reception of *Surinkimininkai* Repertory in Prussian Lithuanian Works of the Second Half of the 19th Century 1–26

Evaldas Švageris

Priebalsių balsingumo įtaka formantinei bendrinės lietuvių kalbos balsių struktūrai: faktorinė analizė

Effects of Consonant Voicing on Vowel Formant Distribution in Standard Lithuanian: A Factorial Analysis 1–24

IŽVALGOS / INSIGHTS

Giedrius Kuprevičius

Kalbos muzika

Music of Language 1–16

Jaime A. Teixeira da Silva

Linguistic wokeism: Revisionism of the gypsy moth and Asian carp, and fate of the Russian salad

Lingvistinis vokeizmas: čigonų drugys ir azijinio karpio revizionizmas bei rusiškos mišrainės likimas 1–8

RECENZIJOS / REWIEVS

Janina Švambarytė-Valužienė

Nijolė Tuomienė. *Kalba ir tapatybė Pietryčių Lietuvos ir Baltarusijos paribiuose (XX a.*

II pusė – XXI a. pradžia). 1 dalis

Nijolė Tuomienė. Language and Identity in the Borderlands of Southeastern Lithuania and Belarus (2nd Half of the 20th Century–Beginning of the 21st Century). Part I 1–10